

Sananselitystä

Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan tekstiä. Selitykset on tarkoitettu sekä sanankuulijoille että sananjulistajien avuksi. Tämä jakso alkaa 21. helluntain jälkeisestä sunnuntaista ja päättyy itsenäisyyspäivään 6.12.

Jeesuksen lähettäjä

JOH. 13: 16–20

21. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA
18.10.

”Ei palvelija ole herraansa suurempi eikä lähettäjä (*apostolos*) lähettäjänsä suurempi.” Näin teksti aloittaa kuulijan eli meidän haastamisemme heti alusta alkaen. Pari jaetta aiemmin kerrotaan, kuinka sanonjen lausuja, Jeesus, pesee opetuslastensa jalat ja näin antaa todellisen esimerkin nöyryydestä ja palvelevasta rakkaudesta.

Tätä kirjoittaessani Eurooppaan ja myös Suomeen vyöryy valtava määrä turvapaikan hakijoita. Vaikka lehdistössä on esitetty räikeän vastustaviakin kannanottoja, onneksi ilahduttavan moni suomalainen on ryhtynyt käytännön toimiin pakolaisten auttamiseksi. Heidän joukossaan pääministerimme näytti arvokasta esimerkkiä.

Se tosiasia, ettei palvelija ole Herraansa suurempi, kehottaa meitä rakastamaan kuten Jeesus – rakastamaan kaikkia ihonväristä, uskonnosta ja luonteenpiirteistä riippumatta.

Puhuttelevan esimerkin antaa edesmennyt ugandalainen anglikaanipiispa **Festo Kivengere**, joka joutui hirmuhalitsija **Idi Aminin** vainon kohteeksi. Kirjassaan *I love Idi Amin*, hän kertoo (vapaa käännös): ”Pyhä Henki näytti minulle, että sydämeni oli muuttumassa kovaksi. Minun täytyi pyytää Herralta anteeksi-antamusta ja armoa rakastaa presidentti Aminia enemmän. Tämä oli kuin raikasta ilmaa väsyneelle sielulleni. Tiesin, että olin nähnyt Herran ja tullut vapautetuksi. Näin rakkaus täytti sydämeni.”

Rakkaus onkin perimmältä olemukseen enemmän kuin tunne tai tunnelma. Se on päätös rakastaa. Onkin sanottu, että rakkaudessa 10 prosenttia on tunnetta, 20 prosenttia ymmärtämistä ja 70 prosenttia tahtoa.

Leivän jakaminen toisen kanssa oli juutalaiselle mitä syvimmän yhteyden ilmaus. Sen ystävyyden pettäminen oli loukkaavaa. ”Kantapään nostaminen toista vastaan” merkitsi jalkapohjan näyttämistä hänelle halveksunnan ja vihollisuuden merkiksi (**Bo Giertz**). Mutta Jumalan palvelijan tehtävään kuului kantaa kuoramme ja kulkea kohti kärsimystä ja kuolemaa. Kaiken tuon täytyy tapahtua, jotta ihmiset uskoisivat ”että minä olen se joka olen”.

Käsittämätön ihme ja suuri salaisuus on se, että kavallettu, poljettu ja syljetty onkin Jumala. ”Minä olen” -lausahdukset ovat tyypillisiä Johanneksen evankeliumille. Ne sisältävät aina viittauksen Jumalan nimeen, joka on pyhä (2. Moos. 3: 14). Tätä nimeä juutalaiset eivät saaneet äänne lausua, siksi Jeesuksen sanat hämmästyttivät. Näin kävi myös silloin, kun häntä tultiin vangitsemaan. Tuossakin tilanteessa Jeesuksen uhrautuva rakkaus on mykistävää. ”Niistä, jotka olet haltuuni uskonut, en ole antanut yhdenkään joutua hukkaan” (Joh. 18: 8).

Teksti toteaa lopuksi jokaisen sananjulistajan olevan Jeesuksen palveluksessa ja hänen valtuuttamansa. Joka ottaa meidät vastaan, ottaa vastaan Jeesuksen. Ja Jeesuksen luokseen ottava ottaa luokseen kaikkivaltiaan Jumalan. Tässä on lohutus väsyneellekin saarnamiehelle.

Valinnassa tehtävään korostuu Jumalan aloite: ”Ette te valinneet minua, vaan minä valitsin teidät” (Joh. 15: 16). Tätä pyhää itsevarmuutta loistaa Paavali sanoessaan: ”Mutta Jumalan armosta minä olen se mikä olen, eikä hänen armonsakaan minua kohtaan ole mennyt hukkaan” (1. Kor. 15: 10). ●

Matti Vehviläinen

Kappalainen, Lempäälän seurakunta

Uskon perustus

MATT. 5: 13–16

USKONPUHDISTUKSEN

MUISTOPÄIVÄ 25.10.

”Te olette maan suola.” ”Te olette maailman valo.” Näin Jeesus sanoi uskovistaan. Hän ei antanut käskyä tehdä tai tulla, ei sanonut ”teidän pitäisi”. ”Te olette”, hän sanoi!

Siinä olemisessa on kolme ulottuvuutta: asema, olemus ja suhde.

Me kristityt, uskovat, olemme kutsuttuja maailmasta. ”Ennen tekin olitte piimeyttä, mutta nyt te loistatte Herran valoa” (Ef. 5: 8). Jos joku lukijoista ei ole ollutkaan ”maailmassa”, epäuskossa, erossa Jumalasta, hänkin voi nähdä ympärillään ja tunnistaa itsessään sen, mitä maailma on. Uskossa olemme kutsuttuja Jumalan lapsen asemaan (Gal. 4: 6–7). Se on samaa kuin olla armahdettu, vanhurskautettu Jeesuksen tähden.

Kutsuttuina olemme saaneet kutsun olla erilaisia kuin maailma. ”– jotta olisitte moitteettomia ja puhtaita, nuhteettomia Jumalan lapsia tämän kieroutuneen ja turmeltuneen sukukunnan keskellä. Te loistatte siinä kuin tähdet taivaalla.” (Fil. 2: 15–16.) Roomalaiskirjeessä Paavali antaa ohjeita uskoville, että uskovat antaisivat elämänsä pyhäksi ja eläväksi, Jumalalle mieluisaksi uhriksi. Uskovien ei sovi muokata maailman menoon (Room. 12: 1–2). Paavali näkee uskovien laadullisen erilaisuuden maailman mukaan elävien ihmisten kanssa sen aseman perusteella, joka uskovilla on Jumalan lapsina.

Erilaisuudessa, maailman menosta poikkeavassa elämässä, on siis myös olemuksellista erilaisuutta. Olemuksellinen erilaisuus tässä yhteydessä on mieltymysten, arvomaailman ja tahdon suunnan erilaisuutta. Se erilaisuus on uskon mukana sisäistynyttä uutta elämää. Paavali ilmaisi sen kahdella tavalla: Pyhä Henki on

uudistanut ja uudistaa ihmisen sisintä. Ja toiseksi: uskossa Jeesukseen toteutuu Jeesuksen asuminen uskovassa uskon kautta. Se ei ole kokemuksellista, vaan tiedämme sen uskon kautta. Uusi elämä on kolmiyhenteisen Jumalan uutta luovaa työtä. Paavali ilmaisee sen uudistuksen myös Hengen hedelminä (Gal. 5: 22–23). Henki luo uutta, mutta uskova ei näe sitä itsessään – sen näkeminen johtaisi omavanhurskauteen. Pyhän Hengen uudistava työ on meille itsellemme salattua työtä, joka tapahtuu hitaasti ajan kanssa ja usein kärsimysten kautta. Sama Pyhän Hengen työ, joka luo uutta, paljastaa myös ”vanhan minän” muuttumattomuutta.

Pyhän Hengen työ ei siten luo mitään täydellisyyttä, joka riittäisi tai kelpaisi vanhurskaan Jumalan pyhyiden edessä. Muutos on reaalista mutta vain ”alkavaa”, kuten **Luther** on sanonut. Meillä ei ole mitään omaa pyhyttä vietävänä Jumalalle, vaan meidän kelpaamisemme on vain Jeesuksessa ja Jeesuksen ristinkuoleman tähden. Siinä on aiheemme suhdekysymys. Suolana ja valona oleminen perustuu suhteeseen Jeesukseen ja sen suhteen hoitamiseen. Hoitamaton usko ei ole enää vaikuttava usko, eikä se tyydytä itseäkään. Siitä vain vieraantuu. Suola käy mauttomaksi ja heitetään pois. Valo sammuu. Me tarvitsemme sanaa, joka koskettaa tuntoa, tarvitsemme rukousta ja yhteyttä uskovaan seurakuntaan. Niillä Jumala hoitaa meidän uskoamme.

Te olette maan suola, te olette maailman valo. Te olette sitä maailmaa varten. Maailman valona on kuin kaupunki ylhäällä vuorella, josta valot loistavat kauas laaksoon. Näin on Israelissa. Lamppu pannaan lampun jalkaan, että sen valo loistaisi kaikille huoneessa oleville. Kristitty on jo uskonsa ja elämänsä kautta toisenlainen kuin maailma, ja se huomataan.

Vuorisaarnassaan Jeesus kehotti kiinnittämään huomiota tähän seikkaan. Niin

loistakoon teidänkin valonne ihmisille, jotta he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät Isäänne, joka on taivaissa. (Katso myös 1. Piet. 2: 11–12.) Suolana ja valona oleminen on missionaarinen tehtävä. Tässä yhteydessä Jeesus sanoi hyvien tekojen olevan johtamassa ihmisiä ylistämään Jumalaa. Paavali kirjoitti myös valon kasvattavan hyvyyden, oikeuden ja totuuden hedelmää (Ef. 5: 9).

Luterilainen uskonpuhdistus korosti uskoa vastakohtana väärälle tekojen hurskaudelle ja uskoa ainoana pelastuksen perustana. Kuitenkin luterilaisen uskon sisältöön kuuluvat olennaisesti hyvät työt ja oikea mielenlaatu. Hyvien töiden merkitys ei ole pelastuksen saavuttamisessa vaan apua tarvitsevan lähimmäisen kohtaamisessa. Lähimmäiset tarvitsevat hyviä töitämme puutteeseen, hätään ja kärsimykseen. Kristitty kasvaa Pyhän Hengen työn kohteena empaattisuuteen. Hyvät työt, oikeudellinen mielenlaatu ja totuudellisuus missionarisina uskon ulottuvuuksina liittyvät myös sanalliseen uskon tunnustamiseen, todistukseen ja julistukseen (tästä esim. Fil. 2: 15–16). Ilman sanallista todistusta ristiinnaulitusta syntisten Vapahtajasta ei maailma voi tulla Vapahtajan tuntemiseen.

Kaikessa edellä olevassa on ollut hyvin vahvana kristittyjen hyvät teot ja Pyhän Hengen vaikuttava olemuksellinen muutos. Kaksi asiaa on vielä huomattava. Ensimmäkin meidän ei tule tarkkailla itseämme löytääksemme hyviä tekoja ja hyvyyttä itsestämme. Se olisi omavanhurskautta. Jos hyvät teot, oikeamielisyys ja totuudellisuus ovat spontaania, ne ovat aitoutta, jota ei huomaakaan itsessään. Ja toiseksi: me olemme erilaisia ihmisiä. Toinen on luonteeltaan sosiaalinen, avoin, toimekäs ja sujuvasanainen, toinen on luonteeltaan sulkeutuneempi, varauksellisempi, harkitsevampi ja hiljaisempi. Meidän ei ole lupa vertailla itseämme ja toisiamme

ja pitää jotain käyttäytymistä parempana kristillisyytenä, ei tuomiten eikä luoden tavoittamattomia ihanteita – ja masentua. Jumala katsoo sydämeen, aitouteen, veritailematta meitä toinen toisiimme. ●

Erkki Lehtonen

Rovasti, eläkkeellä oleva
Hollolan kirkkoherra

Pyhiin yhteys

MATT. 5: 1–12

PYHÄINPÄIVÄ 31.10.

Jeesuksen suurta puhetta Matteuksen evankeliumissa sanotaan vuorisäärnaksi. Luukas on tallettanut häneltä samankaltaisen puheen, ja sitä on kutsuttu tasankosaarnaksi (Luuk. 6: 20–49). Vuorisäärnassa on noin neljäkymmentä jaetta, joita ei löydy tasankosaarnasta. Jos kyse on samasta puheesta, ei niiden erilaisuus johdu Raamatun epäluotettavuudesta, vaan siitä, että Matteus ja Luukas kirjoittivat erilaisille kohderyhmille. Perustotuudet ovat kummassakin samat, mutta vastaanottajien lähtökohdat huomioon ottaen Jeesuksen sanojen painotukset ovat erilaiset. Tietysti on mahdollista sekin, että Matteuksen ja Luukkaan tallettamat Jeesuksen puheet eivät liity samaan puheeseen vaan eri aikaan pidettyihin. Jeesus kohtasi paljon ihmisiä, mutta kaikille, meidät mukaan lukien, hänen sanomansa on sama.

Vuorisäärna ei ole Jeesuksen julistuksen yhteenveto. Se oli julkinen puhe, jonka hän suuntasi selvästi opetuslapsilleen. Hän oli voittanut heidät puolelleen jo aikaisemmin. Aloittaessaan julkisen toimintansa hän esitti kutsun: ”Kääntykää, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle!” (Matt. 4: 17). Opetuslapset olivat ottaneet näistä sanoista vaarin. Jeesus korosti puheensa alussa, että hänen seuraajansa ovat autuaita eli onnellisia sen toivon ja lohdutuksen tähden, jonka ovat saaneet lähtiessään seuraamaan häntä. Olkoon

kristityn elämä pitkä tai lyhyt, helppo tai vaikea, hänellä on toivo valoisasta tulevaisuudesta. Paavali puhuu yhä enenevästä armosta, jota Jumalan lapset saavat aina osakseen (2. Kor. 4: 15). Sen varassa he kilvoittelevat ja pääsevät Jumalan antamaan päämäärään.

Vuorisaarna kosketti voimakkaasti Jeesuksen opetuslapsia ja niitä, jotka sen kuulivat. Kun hän lopetti puheensa, kansanjoukot olivat hämmästyksissään (Matt. 7: 28). Saman ovat kokeneet lukemattomat ihmiset heidän jälkeensä. Puhe on koettu omakohtaisesti, koska kuuliija on tuntenut, että siinä puhutaan hänestä. Monet ymmärsivät Jeesusta kuunnellessaan, että hän puhui totuuksia arvovalalla, joka on mahdollista vain Jumalalle. ”Hän opetti niin kuin se, jolle on annettu valta” (Matt. 7: 29). Erityisen lohduttavaa Jeesuksen puheessa on se, että samalla, kun hän vastaa kysymykseen, kuka pääsee taivaaseen ja ketkä ovat pyhiä, hän antaa syntiselle ja heikolle mahdollisuuden. Pelastus ei perustu ihmisen omaan kyvykkyyteen, vaan Jumalan ilmaiseksi antamaan lahjaan, joka uskossa omistetaan. Heikko ja avuton on Jeesukseen turvatessaan pyhä, Jumalalle erotettu ja kuuluva.

Vanhassa rippikouluoppikirjassa oli rinnakkain kaksi piirrosta, jotka tulivat itselleni tärkeiksi. Toisessa oli ihmisiä, jotka kädet kohotettuina yrittivät kurot tautua kohti Jumalaa. Kuva teki havainnolliseksi luonnollisen ihmisen yrityksen rakentaa itse tie alhaalta ylös Jumalan tykö. Toisessa kuvassa oli piirretty nuoli, joka lähti Jumalasta ja tuli alas ihmisten keskelle. Nuolen jatkeena oli Kristus-monogrammi. Jumala tuli meidän tykömme, jotka emme omin voimin voi päästä hänen tykönsä. Kristus on meitä varten alas laskettu tie pelastukseen. Hänen ristinsä on armon ilmestymispaikka.

Jeesus sanoi: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muutoin

kuin minun kauttani” (Joh. 14: 6). Raamattu ei anna toivoa sille, joka yrittää korvata Jumalan anteeksiannon jollakin muulla. Hengellisessä mielessä köyhälle tämä on tullut selväksi, mutta usein vasta sitten, kun hän on ensin koettanut pelastaa itse itsensä. Raamattu puhuu Jumalan mielen mukaisesta murheesta, joka saa aikaan mielenmuutoksen ja pelastuksen Kristuksessa. Totuus kadotuksesta, synnin vakavuudesta ja ihmisen perinpohjaisesta avuttomuudesta avaa monien sydämen Jumalalle. On autuasta jättäytyä hänen käsiinsä ja tyytyä siihen, mitä hän antaa. Jeesus ei houkuttele ketään seuraansa lupamalla helppoa tietä. Siksi hän puhuu kärsivällisyydestä ja lupaa, että se, joka pitää kiinni uskostaan, perii aikanaan ikuisen elämän.

Näennäisesti ristiriitaista, paradoksaalista vuorisaarnassa on se, että ihmisiä sanotaan autuiksi, onnellisiksi sen perusteella, mitä heiltä puuttuu. Raamattu käyttää muissakin yhteyksissä usein nälkää ja janoa kuvaamaan Jumalan ja hänen pelastuksensa kaipaamista. Ei mainita hyveitä, ei asioita, jotka ihminen itse kykenee saavuttamaan, vaan ainoastaan puutteita ja avuttomuutta, joka ihmisessä itsessään on. Sellaisena hän panee kaiken luottamuksensa ja toivonsa Jumalaan niin kuin Jeesuksen vuorisaarnastakin käy ilmi. Paavali kuvaa kristityn onnellista osaa näin: ”Armosta teidät on pelastettu” (Ef. 2: 5).

Jeesus puhuu vuorisaarnassa myös armahtavista, puhdassydämisistä ja rauhantekijöistä, jotka ovat onnellisia saadessaan osoittaa näitä kanssaihmisilleen. Nämä piirteet eivät ole ansioita, joiden perusteella pelastutaan, mutta Jeesuksen seurassa ihminen varustetaan sellaisilla lahjoilla, jotka hän tuo mukanaan uskoviansa elämään. He jakavat Jumalan kunniaa ja kiitokseksi siitä, mitä itse ovat saaneet (1. Joh. 4: 7). Vaikka kristitty itse

osoittaisi rakkautta muille, voi joutua vainotuksi uskonsa tähden. Paavali, joka tunsi omakohtaisesti tämän, lohdutti muita kristittyjä toteamalla, että eivät edes vainot voi erottaa meitä Kristuksesta (Room. 8: 35). Jeesus itse lohduttikin omiaan luvaten: ”Minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti” (Matt. 28: 20). Tämä elämä päättyy kaikilta, mutta autuasta on tietää, että Jeesuksen uskoessamme me olemme pyhiä, taivaan kansalaisia. •

Antti Herkkola

Kirkkoherra, Kalvolan seurakunta

Antakaa toisillenne anteeksi

MATT. 6: 14 – 15

23. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 1.11

Aviopari kertoi, että heillä on tapana iltaisin lausua yhdessä Isä meidän -rukous. Kun tullaan kohtaan ”anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet”, on vaikeaa jatkaa, jos päivän mittaan on loukannut toista tai itse loukkaantunut. On pyydetävä anteeksi, ja sitten jatketaan rukous loppuun. Niin tärkeää on anteeksiantamus ihmisten kesken, että asia kerrataan heti Herran rukouksen jälkeen.

Herran rukouksen kolmeen pyyntöön, jokapäiväinen leipä, synnit anteeksi ja pahasta päästäminen sisältyvät kaikki elämän suuret tarpeet, koko ihminen, ruumis, sielu ja henki, koko aika ja ikuisuus. Paljon tekemisistämme tähtää ruumiin tarpeisiin. Mutta on myös sielun tarpeet, suhde itseen ja toisiin. Sitten on vielä henki, se elämänalue, joka on enemmän kuin tomua, yhteys Jumalaan. Huomaamme myös Herran opettaman rukouksen kolmen pyynnön järjestyksen. Herra aloittaa ruumiin tarpeista ja muistaa, että me elämme, meidän on voitava elää ja muidenkin on elettävä. Katekismus rukous-

selityksessään luettelee suurenmoisia asioita, jotka kuuluvat jokapäiväiseen elämään. Muttei tule unohtaa kahta muuta elämän ja siten rukouksen aluetta. Anteeksiantaminen on yhtä välttämätön sielunelämälle ja terveydelle kuin ravinto ruumiille. Synti vertautuu velkaan, sillä se on hoidettava; sitä ei voi jättää sikseen. Jumala antaa katuvalle synnit anteeksi sillä perusteella, että Jeesus on maksanut velkamme, sovittanut syntimme. Kun Jumala luopuu syytteistä syntistä vastaan eikä pane ansaittua rangaistusta käytäntöön, on tällä vaikutukset ihmisten välisiin suhteisiin.

Kun Jumala antaa tänä päivänä sen, mitä tarvitsen, ja hoitaa menneisyyteni ja syyllisyyteni anteeksiantamuksellaan, joka saa minutkin antamaan anteeksi, en enää tästä eteenpäin halua tehdä vääriä ja rikkoa Jumalaa ja lähimmäistä vastaan. Siksi tuo tulevaisuuteen tähtäävä kolmas rukous: ”Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan päästä pahasta.” Tämän rukouksen ensimmäinen seuraus saattaa hyvinkin olla havainto siitä, että rukoilin kyllä leipää sanoilla ”anna meille”, mutta saatuani pyytämäni runsaasti, unohdin, että se oli jaettavaksi, sillä pyysin ”meille”. Kolme rukousta osoittavat täydellistä riippuvaisuuttamme Jumalasta: aineelliset tarpeet jokapäiväisenä leipänä, hengelliset tarpeet syntien anteeksisaamisena ja moraaliset tarpeet pahasta vapaana oikeana ja hyvänä elämänä. Nämä rukoukset sanoessamme tunnustamme uskomme Jumalaan ja iloitsemme saadessamme sanoa ”Isä meidän”. Kolmiyhdyksen Jumalaan uskova kristitty huomaa samalla, että nämä kolme pyyntöä ilmaisevat Pyhää Kolminaisuutta. Isän luomisen ja kaitselmuksen välityksellä saamme leivän, Jeesuksen sovituskouluksen perusteella synnit anteeksi ja meille lahjoitetun Pyhän Hengen kautta pelastumme pahasta.

Koko evankeliumin ydin on se uutinen, että saat Jeesuksen tähden syntisi

anteeksi. Ajan ja iäisyyden suuri kysymys kuuluu: Onko Sinulla kaikki synnit anteeksi? Kun erään kerran hyvät ystävät vaivojaan säästämättä purkivat katon saadakseen halvaantuneen lasketuksi Jeesuksen eteen, koko tungeksivalle joukolle läsnäolijoita oli selvää, mitä halvaantunut eniten tarvitsi: parantumista, terveyttä. Mutta he erehtyivät. On todella mahdollista, ettei ihminen tajua suurinta tarvettaan. Jeesus osoitti tärkeimmän sanomalla halvaantuneelle: ”Sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi.”

Kun Jeesus heti opettamansa rukouksen jälkeen palaa kysymykseen anteeksi-antamuksesta, hän antaa ikään kuin testin, jolla voimme kysyä, olenko saanut anteeksi: ”Mutta jos te ette anna anteeksi...” Tämä ei tarkoita, että ansaitsemme anteeksiantamuksen antamalla itse anteeksi. Eihän rukoukskaan sanonut, ”koska mekin annamme anteeksi”. Sen sijaan anteeksiantaminen ihmisten kesken viestii sen, että itsekin olemme saaneet anteeksi. Erehdyn, jos ajattelen Jumalan antaneen anteeksi minulle, jos siitä huolimatta en anna anteeksi jollekin ihmiselle. Saatat hyvinkin ajatella, että Jumalan on tarvinnut sinun osaltasi antaa anteeksi vain pikku juttuja, mutta lähimmäisen rikkomusten suuruus sinua vastaan on aivan toista luokkaa. Ala rukoilla ”Isä meidän” ikään kuin katuisit syntejäsi, niin pian huomaat tehneesi paha ja laiminlyöneesi hyvää tosi paljon. Jumala tarvitsi maailman luomiseen vain sanan, mutta sinun syntiesi sovitukseksi Jumalan Pojan täytyi kuolla. Tämä on sinun, syntiesi ja Jumalan rakkauden suuruusluokka. Jumalan suuri armo murtaa kovan sydämen.

Omien syntien vähättely ja katumattomuus kovettaa. Sydän voi olla kova, vaikka se olisi kuinka paha. Kerran kirjanoppineet keskustelivat Jeesuksen kanssa avioerosta ja totesivat, että Mooses hyväksyi eron. Tähän Jeesus vastasi: ”Teidän sy-

dämenne kovuuden tähden Mooses salli teidän hyljätä vaimonne, mutta alusta ei niin ollut” (Matt. 19: 8). Kova sydän tuottaa omaa, kovaa teologiaa. Miksi niin paljon hylättyjä puolisoita ja lapsia? Olisivatko anteeksiantamus ja Jumalan armo voineet muuttaa tämän kaiken? Lapsekas oikeassa oleminen, syvä loukkaantuminen, kiukuttelu voi vaihtua anteeksipyyntöön puolisolta ja lapsilta.

Sovinto Jumalan kanssa laajenee. Kristityn ensimmäiset hyvät työt ovat ne, että hän korjaa entiset pahat tekonsa. Aloittaa puolisoista, palauttaa varastetun tavaran ja työajan työnantajalle ja luntatun tiedon lehtorille, korjaa veropetoksen ja ottaa yhteyden ihmiseen, jolle on ollut katkera ja kantanut kaunaa. Kenties olet jo lapsena kokenut vääryyttä tai tullut hylätyksi. Kätketty viha on iän myötä kuluttanut ilosi ja tuonut masennuksen. Voitko antaa anteeksi ja vapautua elämään? Anteeksiantaminen on tärkeää, vaikkei loukkaajasi enää eläisikään. Entä vääryydellä hankittu, jos asianomaisen kanssa ei enää voi sopia? Raamattu opastaa, että vahingonkorvaus kuuluu silloin Herralle (4. Moos. 5: 8). •

Keijo Rainerma

Rovasti, kirkkoherra,
Kankaanpään seurakunta

Kahden valtakunnan kansalaisena

MATT. 17: 24–27

24. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 8.11.

Joidenkin mielestä verottaja on petoeläin, jonka kynnet raatelevat. Siksi äreän verokarhun kohtaaminen voi olla kohalokasta; se jättää helposti ikävät jäljet – ainakin pankkitilille. Tästä johtuen veronkierto voi tuntua oivalta ajatukselta. Näinhän ihminen toimii tavallisenkin otson kohdalla; se kierretään ja kaukaa. Mitä kristityn tulisi ajatella verovilpistä?

Onko se tulella leikkimistä vai sallittu pikkusynti?

Temppelivero pohjautui Mooseksen lakiin (2. Moos. 30: 11–16; ks. myös 2. Aik. 24: 9 ja Neh. 10: 32–33), ja sen mukaan jokaisen kaksikymmentä vuotta täyttäneen juutalaismiehen tuli maksaa kyseistä veroa puoli sekeliä. Summa oli kaikille yksi ja sama; köyhä ja rikas maksoivat saman verran. Vero käytettiin temppelin juma-lanpalvelusmenoihin. Se kerättiin joka vuosi ennen pääsiäisen pyhiinvaellusta. Temppelivero oli osoitus juutalaisten solidaarisuudesta: koska temppeli oli uskon keskuspaikka, sen tukemiseen osallistui- vat myös kauempana asuvat. Yhteinen usko synnytti yhteisvastuuta.

Jeesuksen päiviin tullessa temppe-liverosta oli muovautunut oma rahayksikkön-sä, kaksoisdrakma. Juuri tätä hopearahaa häneltä tiedustellaan. Evankeliumitekstiin kätkeytyy syvä lohdutus: Jeesus samastuu ihmisen osaan ja kohtaa aikansa verokarhun. Asetelma on huikaiseva! Jee-sus tuli veljeksemme, meidän asemaam-me ja olosuhteisiimme. Näin ollen mikään inhimillinen kärsimys ei ole hänelle outoa tai vierasta. Ja koska Jeesus on ihmisek-si tullut Jumalan Poika, Jumala tuntee ih-misen täydellisesti. Jakeissa piilee samal-la kertaa humoristinen ja hämmentävä viesti kaikille verokarhun lyömille: Jumala tuntee jopa verottajan aiheuttaman ahdis-tuksen.

Vaikka määräys temppe-liverosta ei kos-ke minua, pakanakristittyä, voin kuiten-kin löytää Jeesuksen käyttäytymisestä suuntaviittoja omaan veroajatteluuni. Jee-suksen suhtautuminen temppe-liveroon on kaksinainen.

Ensinnäkin Jeesus sanoo: ”Lapset ovat siis vapaat.” Näin mainitessaan Jeesus viittaa omaan erityisasemaansa Jumalan Poikana. Ja siksi hän voi nimittää myös omiaan vapaiksi lapsiksi. Siksi Paavalikin muistutti Galatian seurakuntia: ”Vapau-

teen Kristus meidät vapautti” (Gal. 5: 1). Tämä tunnustus on aina kuulunut kris-tittyjen huulille. Kahleet ovat kirvonneet, ja vankilan ovet ovat sepposen selällään. Temppe-liuhrien aika on ohitse. Kristitty elää vapaudessa. Hän saa hengittää keuh-konsa täyteen tulevan maailman raitista ilmaa.

Toiseksi Jeesus kuitenkin kysyy: ”Mut-ta miksi suotta suututtaisimme heidät?” Verbi *σκανδαλίζω* tarkoittaa jonkun toi-sen loukkaamista. Jeesuksen seuraaja ei saa käyttää vapauttaan väärin, vaan hä-nen jalkojensa täytyy olla tiiviisti kiinni maankamarassa. Opettaessaan kristityn vapaudesta **Luther** tulee maininneek-si seuraavaa: ”Ja vaikka kristitty on täy-sin vapaa, hänen tulee toisaalta haluk-kaasti antautua lähimmäisen palvelijaksi auttaakseen häntä.” Kristitty on kahden valtakunnan kansalainen, ja siksi hä-nen tulee suostua vapaaehtoisesti palve-lemaan lähimmäisiään. Juuri tässä koh-taa voin nähdä myös verottajan neuvojen hyödyllisyyden. Jos nimittäin olen rehelli-nen, joudun tunnustamaan oman raadol-lisuuteeni: pohjimmiltani olen perin nih-keä ottamaan osaa lähimmäisteni hätään. Mieluummin pidän vähät eurot omalla tililläni kuin lahjoitan ne yhteiskunnalle ja sitä kautta myös apua tarvitseville. Sil-loin jopa verokarhun ärinä voi muistuttaa minua Jumalan valtakunnan periaatteista: en saa padota virtaa vaan hyvä on panta-va kiertoon. Uskon tulisi synnyttää yhteis-vastuuta. Luther jatkaa: ”Katso, Jumalan hyvien lahjojen tulee virrata toiselta toi-selle ja tulla yhteisiksi, niin että jokainen ottaa vastaan lähimmäisensä kuin tämä olisi hän itse. – – Meistä Jumalan hyvyyk-sien tulee virrata niihin, jotka niitä tarvit-sevat.”

Jakson loppupuolella kalan suusta löy-tyy hopeinen stateeri, joka vastaa arvol-taan neljää drakmaa. Toisin sanoen se on yhtä kuin kahden miehen temppe-livero.

Siksi Jeesus kykenee sanomaan Pietarille: ”Ota se ja maksa heille sekä minun että itsesi puolesta.” Verokarhun on turha murista, sillä temppelivero on kuitattu. Jeesuksen menettely ilmentää Jumalan uhrautuvaa mielenlaatua, joka tuli kirkkaimmin julki hänen omassa kuolemasaan ja ylösnousemuksessaan. Jeesus meni niin pitkälle kuin oli tarve: hän antoi itsensä viattomana uhrina syntisten puolesta. Näin hän lunasti ihmiset synnin, kuoleman ja perkeleen vallasta. Pietari julistaa vakaasti: ”Tiedättehän, ettei teitä ole lunastettu isiltä perimästänne tyhjänpäiväisestä elämästä millään katoavalla tavaramalla, hopealla tai kullalla, vaan Kristuksen, tuon virheettömän ja tahratoman karitsan, kalliilla verellä” (1. Piet. 1: 18–19). Evankeliumin sanoma on niin yksinkertainen, että teologikin sen ymmärtää: toinen maksoi velkani. Jeesus hankki omilleen Jumalan lasten aseman ja sen mukanaan tuoman vapauden. Todellinen verohelvetti muuttui veroparatiisiksi. •

Lasse Pesu

Pastori, julistustyöntekijä, aluejohtaja,
Suomen Raamattuopisto

Valvokaa!

MATT. 24: 36–44

VALVOMISEN SUNNUNTAI 15.11.

Valvomisen sunnuntain evankeliumi on värikästä kuultavaa! Jeesus piirtää eteemme kuvan kuulijoidensa arkisesta elämämenosta. Peltotyöt olivat tyypillisiä miesten töitä, käsikivillä jauhaminen naisten arkista aherrusta. Hyvin voimme siirtää kuvauksen omaan aikaamme ja sanoa, että kaksi naista on toimistossa naputtelemassa tietokoneitaan: toinen otetaan, toinen jätetään. Kaksi miestä istuu autonsa ratissa: toinen otetaan, toinen jätetään. Samaa korostaa viittaus Vanhan testamentin vedenpaisumus kertomukseen. Mikään ympärillä ei viestinyt sii-

tä, että Jumalan mitta oli tullut täyteen ja universaali katastrofi oli juuri käynnistymässä. Kaikki tekivät sitä, minkä varaan useimpien maailman ihmisten koko elämä rakentuu: syömisen ja juomisen, parin löytämisen, menestyksen ja vaurauden hankkimisen, arvostuksen ja aseman etsimisen. Vain Nooa tiesi, mitä tuleman piti, eikä hänkään hengellistä terävänäköisyyttään. Hän tiesi, koska Jumala oli sen hänelle ilmoittanut. Nooa toimi vastoin silmiään ja kokemuspohjaansa, pelkän uskon varassa, yksin ilmoituksen varassa.

Painopiste on Jeesuksen paluun ennakkoimattomuudessa. Siinä mielessä tämä jakso on aika isossa jännitteessä luvun edellisten teemojen kanssa, joissa puhutaan lopun aikojen enteistä ja kehoitetaan ottamaan niistä oppia. Edellinen näkökulma kuvaa katastrofielekuvien normaalia juonenkulkua: tuho lähestyy, ja vain viisaimmat osaavat lukea sen heikot, hiljaa vahvistuvat signaalit. Muut ovat välinpitämättömiä, jolleivät suorastaan hyökkää näitä harvoja viisaita ja selvänäköisiä vastaan. Päivän evankeliumissa on toinen ääni. Kukaan ei arvaa, kukaan ei osaa lukea merkkejä. Jokainen tulee yllätetyksi. Niitä harvoja selvänäköisiä ei ole. Täytyy löytää toinen tie.

Ja se toinen tie on valvominen. Etulyöntiasema ei ole sillä, joka osaa parhaiten tulkita aikain merkkejä ja lukea enteitä. Vahvoilla on se, joka valvoo. Ja valvominen on siis Jeesuksen odottamisesta, Jumalan kuuntelemista jo nyt, kun emme vielä saa katsella häntä kasvoista kasvoihin, sen päivän odottamista uskossa, jolloin hän tulee, elämistä niin kuin tänään olisi se päivä.

Päivän evankeliumin sana on käynyt hyvin ajankohtaiseksi. Puhe Jeesuksen paluusta näkyvällä tavalla alkaa olla hyvin epämuodikasta. Harva vakavissaan ajattelee hänen tulevan pilvissä kansaansa vastaan. Tässä kuten muissakin keskeisissä

uskonkohdissa gallupit näyttävät vahvasti laskevaa käyrää. Yhä pienempi osa edes kirkon jäsenistä odottaa Jeesuksen paluun olevan todellisuutta. Tässä on tapahtunut iso kulttuurinen muutos valistuksen maailmankuvan täyttäessä läntisen ihmisen mielen.

Kun niin monet silmät sulkeutuvat ympärillä, on Jeesuksen kehoitus valvoa otettava entistä paljon vakavammin. Kristuksen omat on kutsuttu elämään Herraansa turvautuen, Herraansa odottaen. Yölläkin pitää valvoa, eli odotettava on, vaikka kaikki muut ympärillä nukkuisivat pimeyden vallassa. Vuorokausirytmistä tiedämme kuitenkin sen, että yötä seuraa aina aamu. Jos Jeesus viiptyykin ja yö pimenee, niin aamu on tulossa, ja Jeesus tuosen tullessaan! Näin Roomalaiskirjekin vakuuttaa: ”Tehän tiedätte, mikä hetki on käsillä. Teidän on aika herätä unesta, sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin, kun meistä tuli uskovia. Yö on kulunut pitkälle, päivä jo sarastaa.” (Room. 13: 11–12.) ●

Lauri Vartiainen

Kristus, kaikkeuden Herra

MATT. 25: 31–46

TUOMIOSUNNUNTAI, KRISTUKSEN
KUNINKUUDEN SUNNUNTAI 22.11.

Jeesus kertoi kuvauksen viimeisestä tuomiosta juuri ennen kuolemaansa. Vielä tuolloin hänen todellinen valtansa ja voimansa oli kätkeyty. ”Hänellä oli Jumalan muoto, mutta hän ei pitänyt kiinni oikeudesta olla Jumalan vertainen vaan luopui omastaan. Hän otti orjan muodon ja tuli ihmisten kaltaiseksi. Hän eli ihmisenä ihmisten joukossa, hän alensi itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, ristinkuolemaan asti.” (Fil 2: 6–8.)

Jeesuksen ei ollut tarkoitus etsiä maailista valtaa ja kunniaa, vaan tuoda ihmis-kunnalle pelastus. Muussa tapaukses-

sa meidän olisi itse pitänyt kärsiä omien syntiemme tähden. Jumalan ei olisi tarvinnut tehdä muuta kuin jättää meidät yksin, ja silloin olisimme automaattisesti jääneet ikuisen eroon hänestä. Jumala on rakkaus, ja siksi hän ei jättänyt hätään ja ahdinkoon joutunutta ilman apua. Hän tuli ihmiseksi ja näin osoitti meille armahtavan hyvyytensä eikä antanut meille, niin kuin olisimme ansainneet.

Jeesus valmisti opetuslapsiaan etukäteen siihen, että hän joutuu kärsimään ja kuolemaan sovittaessaan ihmiskunnan synnit. Hän kertoi hyvin selvästi ennen kuolemaansa myös ylösnousemisestaan. Samoin hän antoi merkin tulevan maailmanajan voimista, jotka hänen kauttaan vaikuttivat jo silloin maailmassa herättämällä kuolleita, parantamalla sairaita ja tekemällä tunnustekoja, jotka todistivat hänen ylimaallisesta voimastaan ja vallastaan.

Jeesuksen puhe viimeisestä tuomios-ta oli ennen hänen kuolemaansa selväsanainen viittaus pääsiäisaamun suuren tapahtuman merkitykseen. Ylösnousseena hän ei tulisi näyttäytymään vain muutamille, vaan koko maailmalle. Ennen sitä hän palasi kuoleman voittajana kirkkauteen, josta oli tullut tänne. Sieltä hän on tuleva kirkastettuna kuninkaana viemään päätökseen työn, jonka Jumala on päättänyt toteuttaa jo ennen maailman luomista. Jeesus sanoo painokkaasti, että Jumalan pelastava työ tähtää siihen, että hänen lapsensa saavat periä valtakunnan, joka on ollut valmiina heitä varten maailman luomisesta asti. Kysyttäessä, mikä on elämän tarkoitus, voimme sanoa, että tässä elämässä on luonnollisesti monenlaisia asioita ja tehtäviä, jotka antavat elämälle merkitystä. Ikuisuuden taustaa vasten on kuitenkin vain yksi tarkoitus, joka ylittää kaiken muun: Jumalan suunnitelman lopullinen toteutuminen ihmisen elämässä. Jumala on tarkoittanut, että me

perisimme valtakunnan, jonka hän valmisti lapsilleen.

Lähtetäällä Poikansa Jumala toimi niin, että hänen tahtonsa voi toteutua. Jeesus sovitti kaikki syntimme ja toi anteeksiannon omistettavaksemme. Pelastus otetaan vastaan uskolla ja yksilökohtaisesti. Käsi on ojennettu koko maailmalle. Jotkut ottavat sen vastaan, toiset torjuvat sen epäuskon tähden. Kahdenlaiset ihmiset kulkevat yhdessä maan päällä, mutta kerran tapahtuu erottelu, jonka vain Jumala pystyy tekemään. Israelilaisille kuva lampaaitten ja vuohien erottamisesta oli tuttu. Eläimet olivat päivän samalla lautumella, mutta erotettiin illalla toisistaan. Ilman Jeesusta ihminen jää siihen, mihin syntiinlankeemus vei koko ihmiskunnan. Juuri kadotuksesta Jumala haluaa meidät pelastaa. Se, joka tässä elämässä turvautuu Jeesukseen ja uskossa häneen kuolee täältä pois, on pelastettu. Häntä ei tuomita, koska hänen tuomionsa on sovitettu Jeesuksen toimesta.

Jeesuksen toinen tuleminen maan päälle merkitsee sitä, että kaikki ihmiset herätetään kuolleista. Niin kuin Jeesuksen kuolema merkitsi kaikkien ihmisten syntien sovittamista ja pelastuksen tarjoamista kaikille, niin hänen ylösnousemisensa avasi kaikille tien ikuisen elämään. Kaikkia koskettava ylösnousemus viimeisenä päivänä todistaa vielä kerran kaikille, että kuolema on voitettu ja synnit sovitettu. Se ei kuitenkaan ole todistus, jonka saatuaan ihminen voi vielä muuttaa mieltänsä. Silloin vain todetaan se, mitä Jumala on tehnyt ja se, miten ihmiset ovat ottaneet vastaan heille tarjotun mahdollisuuden.

Kukaan ei pelastu omien ansioittensa perusteella, mutta pelastettujen elämässä on asioita, jotka todistavat heidän uskonsa aitoudesta. Heidän syntinsä eivät ole kanteeksi heitä vastaan viimeisellä tuomiolla, koska ne on annettu ja uskottu an-

teeksi. Kristitylle on tärkeää turvata joka päivä täydelliseen syntien anteeksiantoon.

Tullessaan ensimmäisen kerran maan päälle Jeesus syntyi vaatimattomiin oloihin, jollaista hänen koko ulkonainen elämänsä oli. Häntä halveksittiin vielä silloinkin, kun hänet oli naulittu ristille ja hänen alennustilansa oli syvimmillään. Kuvatessaan toista tulemistaan maan päälle Jeesus sanoo sen tapahtuvan kirkkaudessa. Silloin ei kenellekään jää epäselväksi hänen suuruutensa, valtansa ja voimansa merkitys. Sen osoittamiseksi taivaalliset voimatkin ovat liikkeellä. Sanoihan Jeesus, että koko enkelimaailma tulee hänen kanssaan. Niin kuin avataan ne kirjat, jotka kertovat meistä, niin avautuvat myös kirkkauden maailman salaisuudet ja ovet siihen valtakuntaan, jonka Jumala on lapsilleen valmistanut. ●

Antti Herkkola

Kuninkaasi tulee nöyränä

MATT. 21:1 – 9

1. ADVENTTISUNNUNTAI 29.11.

Yösydän ja aamun sarastus ovat lähekkäin. ”Keskellä yötä kuului huuto: Ylkä tule!” Mistä se huuto tuli, kuka sanoi, vai sanoi-ko enää kukaan? Joka tapauksessa nyt on lamppujen kuntoon panemisen aika. Meille kuuluu savituikun saarna: puhdistautukaa, varustautukaa ja odottakaa. Epistolalan mukaan ”yö on kulunut pitkälle, päivä jo sarastaa”, ja takana on uskon tulemisen hetki – onhan – ja edessä mutta lähellä pelastus, perille pääsy. Edistys ja kehitys ei ole maailman toivo, joka pettymyksistä huolimatta vielä kytee ihmismielissä. Raamattu on tulevaisuuden kirja. Eskatologia ei ole uskomme kehällä vaan keskuksessa. Toivomme on *adventus Domini*, Herran tuleminen. Hän tuli, tänään hän tulee sanassa ja sakramenteissa ja on tuleva.

Uusi kirkkovuosi alkaa sillä evankeliumikohdalla, jossa Jeesus

viimeisen kerran saapuu Jerusalemiin ja ainoan kerran sallii itseensä kohdistuvan juhlinnan. Näin alkaa kirkkovuoden juhlapuolisko, joka pyhä pyhäältä kertoo ne pelastusteot, joilla Jeesus hoiti meidän asiamme. Näiden pelastustekojen kuulemisesta syntyy vastaanottavissa mielisissä usko. Liity kirkkomatkaan, niin liityt kirkkovuoden matkaan, niin liityt Jeesuksen matkaan ja niin liityt taivasmatkaan. Tämän on tapahduttava ennen kuin koittaa viimeinen kalenterivuotemme, muutoin olemme lavean tien matkaajia kadotukseen.

Jerusalem on Siionin vuorelle rakennettu, telkkarista tuttu. Sen itäpuolella on Öljyvuori, jonka huipulta maitse matkaavat näkivät ensi kertaa rauhan kaupungin ja hohtavan temppelin ja kohottivat riemuhuudon. Nyt on kuitenkin katseet kiinnitetty aasilla ratsastavaan Jeesukseen ja kaupunki väikkyä taustalla. Vajaaseen kolmeen vuoteen oli mahtunut niin paljon, että noiden tapahtumien yksinkertainen tallentaminen evankeliumeihin oli muutettava koko maailman. Ei ihme, että halveksitut Galilean maakunnan omaa poikaa seurasi valtaisa pääsiäisvaeltajien joukko. Nyt tapahtuu pääkaupungissa jotakin huippujännittävää. Tosin joku saattoi olla mukana siksikin, että porukassa kulki myös jo haudattu vainaja. Sellainen ei ole tavallista. Kun Betanian ystäväkodissa tapahtuneen yöpymisen jälkeen oli lähdetty liikkeelle, Jeesus oli haetuttanut aasin ratsukseen sanomalla mm: ”Päästäkää ne, tuokaa minulle, Herra tarvitsee niitä, mutta palauttaa ne pian.”

On puhuttelevaa, kuinka taivaan ja maan Herra tarvitsee milloin Kaanan kanna- ja Kapernaumin veneitä tai Jerusalemin aaseja. Onko sinulla mitään sellaista, mikä olisi saanut olla Jeesuksen käytössä? Ja samalla tämä aasi syvenee mitä ihanimmaksi evankeliumiksi. Tässä ilmoitetaan sinun ikuinen arvosi, olemassaolosi

syy ja tarkoitus. Uuden Jerusalemin matka alkaa tästä: Päästäkää se! Ylpeyteen, kateuteen, kaunaisuuteen, pikkusieluisuuteen, himoon, oman voiton tavoitteluun, ihmisten orjuuteen, mitättömyyden tunteisiin ja muihin Jumalan tahdon vastaisiin käyttäytymismalleihin sidottu päästetään vapaaksi Jeesuksen nimessä ja sovintoveressä. Tästä tosi adventti ja Herran tulon odotus aina alkaa. Kysy ja sanoi kuka hyvänsä ja mitä tahansa, Herra tarvitsee sinua! Ja tästä Jeesus puhui paljon: joka hänen tähtensä kadottaa elämänsä, löytää sen. Saa siis antamansa moninkermaisena takaisin.

Matteus huomaa, että ”kärsimysviikon profeetan” Sakarjan (vaikutusaika n. 520–518 eKr) ennustus kävi toteen (Sak. 9: 9). Näinhän erityisesti Jeesusta koskevien VT:n ennustusten kanssa tapahtuu. Niitä ei sovitettu Jeesukseen puhumattaakaan, että VT:n pyhiin kirjoituksiin olisi kristillinen seurakunta voinut vaikuttaa, vaan kun jokin asia tapahtui, havahduttiin siihen, että näin oli ennustettu. Tämä edellytti hyvää profeettojen kirjojen tuntemista. Perikooppiin mahtuu toinenkin lainaus VT:sta. Kansanjoukko yhtyy huutoon Psalmista 118 lainatuin sanoin. Hiljainen ratsastaja, kipujen mies, sairauden tuttu ja **Lutherin** sanoin ”synninsyöjä, kuoleman kuristaja ja helvetinliijä”, jolla ainoalla on antaa elämä yltäkyläisenä ja koskaan päättymättömänä, ja äänekäs kansa. Psalmi taisi jäädä soimaan mielissä, sillä kiirastorstaina ehtoollisen jälkeen Jeesus opetuslapsineen veisasi saman kiitosvirren, Psalmin 118 (Matt. 26: 30).

Martti Luther saarnaa adventtina: ”Emme saa käydä synnin, kuoleman ja helvetin kimppuun omilla teoillamme, vaan meidän tulee luottaa Vapahtajaan, Siionin kuninkaaseen, joka aasilla ratsastaa. Hän osaa käsitellä syntiä, kuolemaa ja helvettiä. – Anna sinä sen miehen hoi-

taa nämä asiat ja kohdistu sinä tekosi vain lähimmäiseesi.” Katso, sinun kuninkaasi tulee! Hän tulee luoksesi lempeänä.” On kuin ensimmäinen käsky ja sen vaikein osa näin vahvistettaisiin. ”Minä olen Herra, sinun Jumalasi.” Ehkä uskot evankeliumien kuvaaman Jeesuksen, mutta et usko häntä sellaiseksi itsellesi. Sinä et osaa tai halua etsiä häntä, mutta hän tulee, hän etsii, hän löytää.

Monenlaiset joulunavaukset muistutakoot siitä suuresta avauksesta, jonka Jumala teki antamalla Jeesuksen. Yksi avaus vielä tarvitaan. Sen kuvaa Ilmestyskirja 3:20. Avaa sydämesi adventin Herralle! Voit tehdä sen sanomalla tai laulamalla ”Hosianna”. Se on rukous, joka merkitsee ’oi auta’, ’oi pelasta’. Rohkaisen Joelin, Pietarin ja Paavalin kanssa: ”Jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu” (Joel 3:5; Ap. t. 2:21 ja Room. 10:13). ●

Keijo Rainerma

Kiitos isänmaasta

JOH. 8: 31–36

ITSENÄISYYDENPÄIVÄ 6.12.

Etelä-Pohjanmaalla sijaitsee Raamattukylä. Nimi juontaa juurensa aikaan, jolloin vainooja kulki Suomenniemellä kylvän tuhoa ja kuolemaa. Sen kohteeksi joutui tämäkin kylä. Kylä poltettiin maan tasalle, yhtäkään torppaa ei jäänyt pystyyn. Vihollisen lähdettyä palasivat asukkaat savuavien raunioiden äärelle. Eräs kotinsa menettänyt pohjalainen koki menetyksen niin raskaana, että kaivoi jo puukkonsa esille päättääkseen päivänsä. Hän kuitenkin muisti kätkeneensä ennen piiloutumistaan Raamatun kiven alle turvaan, ettei se joutuisi tuhoajien käsiin. Mies etsi Raamattunsa ja alkoi lukea. Lukiessa hänen elämänhalunsa palasi. Sana palautti syvempään totuuteen, antoi jälleen toivon. Pikku hiljaa naapuritkin palasivat kylän raunioille ja alettiin yhdessä rakentaa hä-

vitettyjä taloja uudelleen ja luettiin samalla turmasta pelastunutta Raamattua. Kylää alettiin kutsua Raamattukyläksi.

”Jos te pysytte uskollisina minun sanalleni, te olette todella opetuslapsiani. Te opitte tuntemaan totuuden, ja totuus tekee teistä vapaita”, tai tarkemmin: ”Jos te pysytte minun sanassani”, vastakohtana ajatukselle j. 37: ”Sanani ei saa teissä sijaa.” Opetuslapseuteen kuuluu pysyvyys ja jatkuvuus. Luvusta 6 huomaamme, etteivät läheskään kaikki ”opetuslapset” pysyneet Jeesuksen seuraajina.

Näin myös tänään. Mitä synkemmäksi muuttuu hengellinen yö, sitä ajankohtaisempia ovat Jeesuksen sanat. Opetuslasten tuntomerkki on se, että he pitävät kiinni hänen sanastaan. Samoin kuin Jeesusta ei voi rakastaa kuin pysymällä hänen sanassaan. Jeesuksen seuraamisen ja Jumalan rakastamisen konkretia on Jeesuksen sanojen mukaan elämistä ja hänen sanojensa pitämistä muuttamatta niitä, poistamatta niistä mitään tai lisäämättä niihin mitään. Kristityt sitoutuvat niihin, vaikka koko maailma kulkisi toiseen suuntaan.

Vapaus Pojassa ei tarkoittanut yhteiskunnallista asemaa, vaan vapautta synnin, kuoleman ja sielunvihollisen orjuudesta. Siihen meidät johtaa vain Jumala armossaan oksastaessaan meidät totiseen viinipuuhun, Jeesukseen. Luonnostamme elämme tähän maailmaan syntyneinä tämän maailman ruhtinaan pakkovallassa. Siitä orjuudesta Jeesus meidät vapautti, vaikka synnittämiä meistä ei tulekaan ennen taivasta.

Jeesuksen vastaus Abrahamiin vetoaville juutalaisille oli tulenarkaa puhetta. Abrahamin kahdesta pojasta Ismael karkotettiin kotoa, koska hän ei ollut perillinen, mutta Iisak sai pysyä talossa. Jokainen Abrahamin jälkeläinen ei siis ole automaattisesti perillinen. Nyt kuulijat, jotka eivät olleet Pojan vapauttamia, eivät olleet perillisiääkään, vaan orjia.

Jumalan sanasta irtautuminen voi tapahtua eri tavoin. Yleisin tapa on antaa pikku hiljaa periksi opillisissa ja eettisissä kysymyksissä ja omaksua näkemyksiä, jotka sana ilmoittaa vääriksi ja joista ennen on pidättäytytty. Siinä tavoitteessa maailmanruhtinasta auttaa media, jolla on oikean ja väärän muokkaamisessa ja rajan siirtämisessä ennen näkemätön voima.

Jumalan sanasta voidaan irtautua myös hurskaalla tavalla. Puhutaan paljon Jumalasta, Jeesuksestakin, mutta erityisesti Pyhästä Hengestä, joka on muuttunut persoonattomaksi voimaksi.

Pyhä Henki ei ole todellisuudessa enää Jumala, jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan, vaan voimavaikutus tai voimavirta. Kristitylle sanasta irtautuminen tapahtuu helpoiten juuri hurskaalla tavalla, huomauttamattoman vilpittömästi harhaan kulkien. Jumalan sanan puhe vaihtuu tunteiden puheeksi, kosketuksen puheeksi ja siunausten- ja jumalankokemisiksi. Hurskaan sanasta irtautumisen peruspiirre on se, että ei ole enää todellisuudessa Jumalan sanan auktoriteettia, vaan kokemuksen auktoriteetti. Mikä toimii, on oikeaa; mikä ei heti toimi, ei ole niin vakavasti otettavaa.

Hurskaalta kuulostava irtautuminen voi olla myös sitä, että kaikissa uskon-

noissa nähdään saman jumalan toimintaa. Toisilla on vain hiukan edistyneempi versio totuudesta kuin toisilla. Pyhää Henkeä ei voida sitoa, ei siis edes Raamattuun ja kristinuskoon.

Jumalan sanan kaksiteräinen miekka sen sijaan iskee syvään ja viiltää halki sielun ja hengen. Se sitoo Sanan totuuteen ja rakkauteen ja tekee lapsen vapaaksi. Sana ei sido orjuuden ikeeseen, lain alle, pelastuksen tekojen ansaitsemiseen. Kun lain miekka heilahtaa, se tappaa uskonnollisuuden ja osoittaa periturmeluksen armoittomuutta. Evankeliumin osuma avaa taas armon ovet selälleen. Kurja ja mahdoton saa kuulla Pojan vapauttavat sanat. Evankeliumi päästää synneistä ja syyllisyydestä. Se on pelkkää lahjaa ja lupaus täynnä.

Jumalan sana nostaa katseen Jumalan Karitsaan ja hänen haavoihinsa ja lempeisiin silmiinsä, jotka eivät enää syytämistä, vaan ovat rakkautta täynnä. Mitä kauemmin katsomme, sitä enemmän saamme Pyhän Hengen lohdutusta.

Kun usko lepää Sanan lupauksissa, me olemme turvassa, vaikka elämä näyttäisi olevan raunioina kuin poltettu pohjalainen kylä. Silloinkin on toivo ja lupausmuuttumattomuus. Niiden varaan me tahdomme jäädä, kävi miten kävi. ●

Juha Vähäsarja